

flab, som vistnok har meget gode Hensigter, kan komme til at lede sin Virksomhed i en saadan Retning, at den vinder den almindelige Stemning for sig, saa at man tror, at det er heldigere at understøtte Husfliden igjennem dette Selskab end direkte fra Indenrigsministeren. Naar dette sker, antager jeg ikke, der vil være Noget i Veien for, at man kan tilraade denne Bevilling, men nu er der efter Flertallets Mening flere Ting i Veien derfor. Derimod har man for saa vidt troet at indbegaa den høitagne Minister, at man har foreslaaet 500 Rd. af de forlangte 1000 Rd. til de øvrige 1000 Rd., der allerede haves til Uddannelse af Husflidslærere, idet man har ment, at man skulde begynde fra Roben af og lade Børn i deres Fritid øve sig paa Ting, der ere ganske naturlige for den Kreds, hvor de høre hjemme, navnlig som et opdragende Element, og selv om der var enkelte Ting, som de forelsbig egentlig ikke havde Interesse af, kunde det have sin Betydning, baade at de forstod at anvende deres oversflødige Tid og at øve Haand og Die med saadanne Sysler. Dette synes at kunne have gavnlige Følger. Naar dette Spørgsmaal ved en Leilighed, jeg tror ved Behandlingen her i Salen, er blandet sammen med selve Haandgjerningsspørgsmaalet, det vil sig selv selve Sysselspørgsmaalet, saa er det selvfølgelig to Spørgsmaal, der i Reglen ikke saaledes skulle sammenblandes, selv om de kunde arbejde ved Siden af hinanden. Det er altsaa Flertallets Formening, at, hvad vi ad denne Vej skulde gjøre fra Statens Side, er at indsende Onsker fra Lærere og Lærerinder eller Saadanne, der virke i den Retning, til fornøden Uddannelse, og saa lade Børnene anvende deres Tid til naturlige Sysler hjemme i de forskjellige Kredse. Vitio, at det opdragende Moment har en langt anden Betydning, end om de kunde sende noget Stads ind til et Centralkontor eller et Handelskontor og derfor faae en eller anden lille Gjenstand som Præmie. Dermed har jeg gjenneaaet Uendringsforslagene.

Fyrer: Man behøver kun flygtig at gjenneaa den fremlagte Betænkning og de sig der til sluttende Uendringsforslag for at blive opmærksom paa, at Udvalget i de Punkter, hvori det ikke i sin Helhed har været enigt, i Almindelighed er delt i 2 Afdelinger, et Flertal og et Mindretal, og det er en interessant psykologisk Sagtagelse, at lægge Mærke til disse 2 Flertal og Mindretal. Flertallet bestaar nemlig i Reglen af de samme 8 Medlemmer og Mindretallet af de samme 7 Medlemmer, og det, hvad enten Spørgsmaalet dreier sig om en Forøgelse af Skolepengene, om Anlægget af et Søfort, om Udlæggelsen af et nyt Fyr, eller om Posteringerne af de særlige Fonds. Jeg ansvører kun dette, fordi det har en psykologisk Interesse, fordi man derved kan se, hvorledes Menneffene ere skabte. Det er jo en Selvfølge, at et Flertal,

selv om det er nok saa lille, vælger sin Formand, sin Ordsvører, og de andre Embedsmænd, der høre hjemme i Udvalget, men da Forfjellen er saa ringe, som den er her, har Mindretallet dog troet, at de Udtalelser, der vilde fremkomme fra det angaaende de forskjellige Sager, vilde have nogen Bægt i det høitærede Thing. Det vil ses, at der i det Afslut, der nu er under Forhandling, nemlig § 19, ikke er nogen stor Dissents imellem de 2 Afdelinger af Udvalget. Her er ikke Tale om Principspørgsmaal eller om væsentlige Gjenstande, men der er dog et Par Punkter, hvorpaa jeg paa flere af Udvalgets Medlemmers Begne vil tillade mig at henlede det høitærede Things Opmærksomhed. Med Hensyn til hvad den erede Ordsvører anførte for Udvalget i det Hele om de Poster i Betænkningen, som ikke have givet Anledning til særlige Uendringsforslag, skal jeg kun berøre et eneste Punkt, nemlig det under Nr. 49 i Betænkningen, der angaar Arbejdsinspektørerne. Under en Skrivelse fra Indenrigsministeren staa der en Bemærkning, der lyder saaledes: „Udvalget skal ikke modsætte sig den foreslaede Anvendelse af Kontoen for næste Finantsaar, men Flertallet“ — der staa ikke, hvem dette bestaar af, men det er vel Flertallet *κατ'εσθον* — tilraader at stille Betingelserne for Antagelsen af Inspektørerne saaledes, at disse for det samme Honorar ogsaa vilde kunne benyttes i andre Statspiened“. En Udtalelse af denne Beskaffenhed har Udvalgets Mindretal ikke kunnet tiltræde, thi det er dog i altsor stor Almindelighed at paadrage Embeds- eller Bestillingsmænd Hver, hvortil de slet ikke ere engagerede. Disse Arbejdsinspektører faae en Løn af 1500 Rd. om Aaret; de ere ikke Embedsmænd eller pensionsberettigede, men de skulle for denne Løn udføre et bestemt Hver, for hvilket der er meddelt dem bestemte Instruer. Jeg vil for mit Vedkommende naturligvis ikke holde strengt paa, at disse Arbejdsinspektører ikke skulde kunne anvendes i andre Diened, f. Ex. til, hvad der ligger meget nær ved deres Forretninger, at optage statistiske Optegnelser over Arbejderforholdene eller noget andet Lignende, men hertil maatte deres Hver i alle Tilfælde indskrænke sig. Naar vi nu høre af den erede Ordsvører, at Meningen skulde være, at disse Inspektører skulde paatage sig at syne Dampskjeder, og at de ikke skulde have noget Honorar derfor, er dette Noget, man efter vor Formening slet ikke kan paalægge dem, da deres Hver er et ganske andet og et saadant, som, hvis det skal udføres fyldestgjørende, vil udfylde hele deres Tid. Desuden vil der vistnok blive givet en Bestemmelse om, at de, der skulde have deres Dampskjeder synde, derfor skulde overlægge en Kjendelse til Synet, og derfor Arbejdsinspektørerne skulde gjøre dette Arbejde for Intet, vilde det altsaa kun være at indbegaa Private, men ikke Statskassen. — Blandt Uendringsforslagene findes der først under Nr. 17 et Forslag,